

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Veiligheid, Vergunningen en Toezicht
E-mailadres: s.vandemaat@barneveld.nl
Telefoonnummer: 06-11329972

Raadsvoorstel nr. 4453
Barneveld, 2 december 2025
Portefeuillehouder: J. van der Tak

Onderwerp: Kaderbrief Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2027

Samenvatting raadsvoorstel

Met de kaderbrief worden de financiële en beleidsmatige kaders voor de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) voor 2027 inzichtelijk gemaakt. VGGM is door het Algemeen Bestuur gevraagd om een structurele besparing voor 2027 en verder uit te voeren. Deze kaderbrief staat daarmee grotendeels in het teken van besparingsmaatregelen. Voorgesteld wordt om een zienswijze kenbaar te maken. In de zienswijze spreken we onze waardering uit voor de uitgewerkte scenario's om een goede afweging te kunnen maken voor de besparingsopgave. Hiermee wordt voldaan aan een eerdere wens van uw raad. In de zienswijzebrief vragen we, vanwege de structurele temporisering van het programma 'Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.', aandacht voor het verder komen tot de basis op orde. Daarnaast stellen we voor, gezien de urgentie van het thema 'weerbare samenleving', om aandacht te hebben voor de voortgang en uitvoering van het programma Weerbaarheid. De financiële consequentie van de kaderbrief voor de gemeente Barneveld betreft een stijging van de bijdrage van €256.000. Verreweg het grootste deel van deze stijging komt door een voorlopige loon-/prijsindexatie van 3,1% voor 2027 plus extra 0,3% indexatie als inhaaleffect voor 2025.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. De voorgestelde zienswijze in te dienen op de Kaderbrief Veiligheidsregio- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2027.

1. Inleiding

De kaderbrief Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) 2027 schetst de ontwikkelingen die invloed en gevolgen hebben op de beleidsmatige en financiële kaders. De kaderbrief is een belangrijke bouwsteen voor de ontwerpbegroting 2027. In 2026 werkt VGGM samen met gemeenten en andere partners aan het Meerjarenbeleidsplan 2027-2030. In afwachting daarvan is de kaderbrief 2027 beleidsarm.

Een belangrijk onderdeel van de kaderbrief is de uitwerking van structurele besparingen vanaf 2027 en verder. De besparing van 1,7% (maximaal 2%) is te vinden in minder ingrijpende en impactvolle maatregelen, te weten: het begroten van lagere kapitaallasten, het begroten van hogere opbrengst verkoop afgestoten materieel, het temporiseren van het programma 'Samen.Beter.Bedrijfsvoeren.', het bijstellen van het begrotingsuitgangspunt personeelslasten en het regionaliseren van het lokaal aanbod GGD.

2. Beoogd effect

De kaderbrief VGGM 2027 wordt voor wensen en bedenkingen aan de raden van de deelnemende gemeenten aangeboden. Hiermee kunnen deelnemende gemeenten aan de voorkant van het begrotingsproces meedenken. Een zienswijze leidt niet automatisch tot wijzigingen in de te varen koers. Bij de overwegingen in het opstellen van de begroting voor 2027 wordt door het Algemeen Bestuur rekening gehouden met alle deelnemende gemeenten. De kaderbrief van VGGM kan wel als input dienen voor de kaderbrief/programmabegroting 2027 in onze eigen gemeente.

3. Argumenten

1.1 Zorgvuldige afweging van het besparingsvoorstel

We waarderen dat VGGM heldere scenario's in beeld heeft gebracht ten aanzien van de besparingsopgave. Hiermee kan een goede afweging gemaakt worden om invulling te geven aan het verzoek van meerdere gemeenten om te besparen op de gemeentelijke bijdrage VGGM. Een belangrijk uitgangspunt van uw raad bij het doorvoeren van besparingen op de thema's 'veiligheid' en 'gezondheid' was dat de taakuitvoering in brede zin op orde blijft. Met dit besparingsvoorstel zijn de incidentele besparingsmogelijkheden uit 2025 en 2026 geëvalueerd en is kritisch gekeken naar andere (technische) maatregelen, waarmee de wettelijk aan VGGM toegekende taken niet onder druk komen te staan. Dit besparingsvoorstel is hiermee in lijn met de wens van uw raad uit de zienswijze op de kaderbrief VGGM 2026. Er wordt wel aandacht gevraagd voor de beweging die de GGD voorstelt van lokaal naar meer regionaal. De collectiviteitsgedachte wordt onderschreven, vanwege de efficiëntere en effectievere dienstverlening. Echter is meer inzicht in de financiële en inhoudelijke gevolgen per gemeente nodig en wordt benadrukt dat ruimte voor lokaal maatwerk in bepaalde mate noodzakelijk blijft.

1.2 Continueren versterking bedrijfsvoering en governance

De versterking van de bedrijfsvoering binnen VGGM en de doorgevoerde wijzigingen ten aanzien van de governance beginnen hun vruchten af te werpen. Nu het programma: 'Samen. Beter. Bedrijfsvoeren. structureel wordt getemporiseerd stellen we voor om (nogmaals) in de zienswijze op te nemen dat dit niet ten koste mag gaan van de al behaalde resultaten van het project en het verder komen tot de basis op orde. Ook vragen we de kostenontwikkeling adequaat te monitoren.

1.3 Weerbaarheidsopgave

Onze samenleving staat voor grote uitdagingen: cyberdreigingen, klimaatverandering, geopolitieke spanningen en het risico op natuurbranden en langdurige stroomuitval nemen toe. Dit vraagt om een weerbare samenleving waarin inwoners en organisaties samen verantwoordelijkheid nemen. Om die weerbaarheid te versterken, willen we onze risicocommunicatie verbeteren en worden in alle veiligheidsregio's pilots gestart voor een landelijk netwerk van noodsteunpunten. De gemeente Barneveld heeft zich aangemeld voor een pilot en geeft daarmee het goede voorbeeld van gezamenlijke inzet. Wij stellen voor om in de zienswijzebrief aandacht te vragen voor een structurele langetermijnaanpak, waarbij ook de voortgang van het programma op korte termijn wordt bewaakt.

4. Kanttekeningen

1.1 De gemeentelijke bijdrage stijgt, ondanks de besparingsmaatregelen

Ondanks het besparingsvoorstel van 1,7% (maximaal 2%) stijgt de gemeentelijke bijdrage voor Barneveld; voornamelijk door de indexatie van loonkosten en materiële lasten. Hierdoor wordt het lastiger om aan de ombuigingsopdracht m.b.t. besparingen op verbonden partijen te voldoen. Echter hebben verdergaande besparingen direct invloed op de taakuitvoering op de thema's 'veiligheid' en 'gezondheid' en zijn daarmee niet wenselijk (hetgeen in lijn is met de door de gemeente ingediende zienswijzen).

5. Financiën

De financiële consequenties voor Barneveld zijn als volgt voor 2027:

<i>Mutaties (x € 1000)</i>	<i>Kaderbrief VGGM 2027</i>	<i>Begroting gemeente Barneveld 2026</i>
Veiligheid	4.733	4.682
Bevolkingszorg	77	68
GGD	1.768	1.726
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	1.504	1.357
Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	258	250
Totaal	8.338	8.082

Besparingsvoorstel

Het voorliggende voorstel zorgt vanaf 2027 voor een structurele besparing van € 1,6 miljoen op de begroting van VGGM. Dit komt neer op een reductie van circa 1,7% (maximaal 2,0%). Deze besparing wordt grotendeels gerealiseerd door incidentele besparingen in 2025 en 2026 structureel te maken.

Loon- en prijsstijgingen

VGGM hanteert in de kaderbrief 2027 een zogenaamde loon- en prijsindexatie. Dit betekent dat bedragen worden aangepast naar de (verwachte) stijging van lonen en prijzen zodat de organisatie kan blijven voldoen aan de werkelijke kosten. Voor 2027 betekent dit een verwachte stijging op de loonkosten van 3,5% en een stijging op de materiële lasten van 2,3%. Ook wordt er een extra correctie van 0,3% gedaan omdat de werkelijke kostenstijging in 2025 hoger was dan verwacht.

Voor 2027 bedraagt de gemeentelijke bijdrage voor Barneveld daardoor € 8.338.000,-, terwijl in onze Programmabegroting 2027 een budget van € 8.082.000,- is opgenomen.

Autonome ontwikkeling kadernota 2027

De financiële gevolgen van de kaderbrief VGGM 2027 zullen als autonome ontwikkeling worden meegenomen in het proces van de kaderbrief/ Programmabegroting 2027. Daarbij zal ook de gemeentebrede ombuiging (bezuiniging) op verbonden partijen worden meegenomen. Mogelijk dat dit in een later stadium leidt tot een verzoek aan VGGM tot verdere besparingen.

In de afgelopen jaren behaalde VGGM een positief resultaat, wat vervolgens in het jaar erop grotendeels werd terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Voor Barneveld betrof dit een terugbetaling van €175.000 in 2023 en € 240.000 in 2024. Mogelijk dat dit in de komende jaren ook het geval is, maar dit is geen vanzelfsprekendheid omdat de begroting zo realistisch mogelijk is opgebouwd. We houden dan ook geen rekening met een mogelijke terugbetaling door VGGM in onze begroting.

6. Participatie en communicatie

Met de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen ten aanzien van de kaderbrief wordt voldaan aan de wens vanuit een aantal raden (waaronder uw raad) om aan de voorkant wensen en bedenkingen mee te kunnen geven bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting. In de voorbereiding op de commissie- en raadsvergadering zijn de raadsrapporteurs door de behandelend ambtenaar technisch geïnformeerd. De VGGM is een verplichte gemeenschappelijke regeling waar vijftien gemeenten aan deelnemen. De kaderbrief is algemeen gesteld en daarom heeft er geen inwonersparticipatie plaatsgevonden. Over de totstandkoming van de zienswijze en het versturen vindt geen verdere communicatie plaats.

7. Vervolgstap

De zienswijze wordt na besluitvorming naar het dagelijks bestuur van de VGGM gestuurd. De input van alle vijftien gemeenten wordt gebruikt als input voor de ontwerpbegroting 2027. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 30 april 2026 naar de raad verzonden.

8. Bijlagen

1. Kaderbrief 2027
2. Concept zienswijzebrief Kaderbrief VGGM 2027
3. Raadsbesluit Kaderbrief VGGM 2027

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak